

CARTOGRAFIA DEL SOL I ESPÈCIES VEGETALS

CARTOGRAFIA DEL SÒL: ALBELDA

El terme estricte d'Albelda s'estén, al nord, damunt els guixos del nucli de l'anticlinal de Basbastre-Balaguer que, forma l'anomenada Serra de les Gesses o de la Gessa. Aquests guixos són les darreres sedimentacions marines i van plegar-se al final de l'Oligocè, però mantenen la seva base plana. Als punts més alts apareixen aplanats per una superfície erosiva i en algun punt encara es conserven dipòsits de grava fluviàls del Pliocè.

Cap al sud, els guixos es troben recoberts per estrats oligocèns de calcàries, gresos (arenites) i argiles de sedimentació continental i tots els presenten una forta inclinació de fins 70°-80°, però progressivament van reduint la fins a l'horizontalitat en uns 1,5km.

Durant el Quaternari, l'activitat fluvial dels rius, en el nostre cas de la Noguera Ribagorçana, s'ha vist marcada per l'alternança d'etapes d'incisió i de sedimentació, formant-se en aquest cas diferents nivells esglaonats de terrasses formades per grava.

El riu Noguera passava llavors per terres del que avui és la part baixa de la Llitera, i canvià la seva trajectòria des de Coll de Fox, passant a desembocar finalment al Segre a una cota més alta. Des d'aquell moment l'activitat fluvial a la nostra zona es va veure molt reduïda i el paisatge va ser modulats principalment per l'activitat dels barancs de la Clamor i més a l'oest, pel d'Olnols, els quals van formar un conjunt de glacis, com la formació de les Col·lades, constituïts per sedimentacions de sorres, argiles i grava amb incursions de calcàries i guixos arrossegats de l'anticlinal.

Argiles i guix 1497 Ha

Argiles sorrenques i conglomerats 217,53 Ha

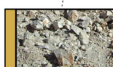
Sorres, argiles i nivells de conglomerats 2540 Ha

Indiferenciat, argiles i cants 914,56 Ha

Aluvials i fons de vall. Sorra, grava i argila 24 Ha

Grava, sorres i argiles 0,75 Ha

ZONA PERALTILLA

Al sud i en direcció paral·lela est-oest a l'anticlinal Barbastre-Balaguer, les petites valls d'argila i arena formades entre les roques arenoses estan cobertes per bosc escleròfit i bosc baix mediterrani on dominen les alzines carresques (*Quercus ilex*), les coscolles (*Quercus coccifera*), els càdec (Juniperus oxycedrus) i el metallar baix típic mediterrani. Als nuclis dels Castellassos, la Costa i Pedreula aquesta vegetació es troba en el seu màxim exponent.

ARBRES SINGULARS

CÀDEC, Juniperus oxycedrus
Es troba a la Torre de Solivó.

Dades de l'arbre:
Diàmetre a la base: 0,5m
Diàmetre a 1,30m: 0,5m
Alçada: 5m
Fulla: Perenne
Diàmetre de la copa: 5 m

ZONA SEPTENTRIONAL DE LA DEPRESSIÓ DE L'EBRE

Al sud-est del terme municipal s'obre la planície, on el pas del Canal marca dues zones: la de regadiu i la de secà. Presenta una intensa acció humana i predomina la superfície cultivada. Es combina els cultius extensius (blat de moro, gira-sol, ordi, alfals...) amb plantacions de arbres frutals (pomes, pera, préssec). També trobem oliveres i ametlleres, i arbres tipus oms, alzines i pollancre.

POLLANCRE, Populus

Dades de l'arbre:
Diàmetre a la base: 35cm
Alçada: 30m
Creixement: Molt ràpid
Fulla: Caduca
Diàmetre de la copa: Molt variable segons l'espècie i naturalesa de la plantació.
Edat aproximada: 100 anys

De la família de les salicàcies seua cultivació està molt estesa arreu i la seva fusta tova es fa servir per fer pasta de paper i similars.

ARBRES SINGULARS

OM, Ulmus minor
Es troba a la partida de les Guardioles, a la vora de l'antic camí d'Albelda a Alfarrès.

Dades de l'arbre:
Diàmetre a la base: 1,15m
Diàmetre a 1,30m: 1,15m
Alçada: 20m
Fulla: Caduca
Diàmetre de la copa: 15 m

SAVINA, Juniperus
Es troba al paratge de la Serrania, a la finca de la Sabineta, envoltada per conreus de préssec en una propietat particular, a 3500m aproximadament d'Albelda.

Dades de l'arbre:
Diàmetre a la base: 1,06m
Diàmetre a 1,30m: 1,84m
Alçada del fust: 1,10m
Diàmetre de la copa: 13,2m
Edat aproximada: entre 1700 i 2000 anys.

ZONA ANTICLINAL (SERRA DE LA GESSA)

Està formada per sediment de gas triàssics i miocèns sobre els quals s'han format sòls horitzontals gypsics que constitueixen un medi ecològic advers per a la vida vegetal, presenta de forma molt selectiva i especialitzada comunitats vegetals gypsicoles.

Comunitats formades per timonades o matollars oberts de plantes vivaces, la majoria llenyoses i aromàtiques (argelagues, romer, timó, espigol...). Hi podem trobar espècies estrictament gypsicoles com: *Odonis tridentata*, *Helianthemum squamatum*, *Lepidium subulatum*...

A les zones amb gran acumulació de matèria orgànica (marges de camps de conreu, de camins...) hi creix vegetació ruderal i arvense, plantes herbàcies de gran diversitat i caràcter nitròfil.

TIMO, Thymus

Planta perenne de poca alçada que viu en terrenys pobres, secs i pedregosos. Poseix essències aromàtiques i té diversos usos domèstics, especialment en la gastronomia.

ROMANI, Rosmarinus officinalis

Planta perenne que creix en terrenys pobres, secs, sorrencs i ombrívols molt degradats. Pot arribar a una alçada de dos metres. Les seves fulles i fruits tenen propietats antiseptiques que es fan servir en medicina.

ESPIGOL, Lavandula officinalis

Arbust que arriba fins a 1m d'alçada. Creix a la mitja muntanya sobre substrats calcaris. Les seves aplicacions van des de la medicina física a la perfumaria, gràcies a les seves propietats aromàtiques i tranquil·lizants.

ARLEAGA, Genista scorpius

Arbusts de fins a 2m que creixen en terrenys calcaris i silíceus de la regió mediterrània occidental. Les seves flors de color groc es fan servir per crear pigments.

ODONIS TRIDENTATA

Són matolls de fins a 1'50 metres que creixen a la regió ibèrica i nord-africana en terrenys de guix de certa profunditat. És de la família de les leguminoses i és aprofitada pel bestiar ovi i caprí.

HELIANTHEMUM SQUAMATUM

Matolls perennes de fins a 40 cm de la família de les cistàcies. Creix en sòls rics en guix sota condicions molt austeres.

LEPIDIUM SUBULATUM

Matoll perenne de 30 cm de la família de les crucíferes que creix en terrenys de guix de nord-africa i península Ibèrica.

ALZINA, Quercus ilex

Dades de l'arbre:
Diàmetre a la base: fins a 1m
Alçada: 25m
Fulla: Perenne
Diàmetre de la copa: fins a 15m

De la família de les fagàcies creixen especialment en zones mediterrànies. Són molt valorats per la seva aportació a la ramaderia, ja que el seu fruit es fa servir per alimentar el bestiar.

COSCOLLES, Quercus coccifera

Dades de l'arbre:
Alçada: 2m
Fulla: Perenne

De la família de les fagàcies aquests arbusts creixen especialment en zones seques de tot el territori mediterrani.